

Heempad Journaal (HPJ) Nr.57 (12^e jaargang) – 22 juni 2022

Beste lezers, de zomer is begonnen, door warmte en regen kennen we een uitbundige groei en bloei.

Als je nu door het Bentwoud fietst zie je een weelde van bloemen. Voor vogels is het broedseizoen nog niet voorbij. Wie van het fietspad afgaat en een van de vele betonnen zijpaden kiest hoort ze nog volop zingen: fitis, tuinfluiter, merel, zanglijster, vink, zwartkop en tjiftjaf. In de waterpartijen volop meerkoeten, wilde eenden, krakeenden, kuifeenden, fuut, waterhoen, dodaars, kokmeeuwen, visdiefjes en kleine mantelmeeuw. Zwaluwen scheren over het water en vangen opstijgende insecten. In de rietzomen is de kleine karekiet actief. Met geluk horen we de koekoek op zoek naar peetouders voor zijn ei. Boven de uitgestrekte open velden horen we de veldleeuwrik en zien we de fraaie zweefvluchten van de bruine kiekendief. Aan de oevers scharrelen witte kwikstaarten en met wat geluk horen of zien we de roerdomp. **Beleef het mee!**

Fietstocht naar het Bentwoud op zaterdag 25 juni, start 10.00 uur bij de Contactweide,

Snijdelwijklaan, Boskoop. IVN Gidsen vertellen wat we horen en zien, verrekijker aanbevolen.

Het Bentwoud is nu op zijn mooist, er zijn stopplaatsen en sommige delen worden wandelend afgelegd.

De excursie is gratis en duurt ongeveer 2 ½ uur. **Aanmelden: janny@countrygazette.nl**

Het HPJ is de (onafhankelijke) nieuwsbrief van Vrienden van het Heempad (VvhH) Boskoop.

Met onze vrijwilligers vormen wij een werkgroep van het IVN Alphen aan den Rijn. We begeleiden de natuur in ons doelgebied, Zwarte Pad en delen openbaar groen in Snijdelwijk. Stemmen af op beheer groen met gemeente en uitvoerders. De nieuwsbrief is onze vorm van communicatie met velen die zich met klimaat, natuur en biodiversiteit bezig houden. Het HPJ richt zich vooral op activiteiten binnen ons doelgebied, aangevuld met tips en belevingen van elders, zoals het nabij liggende Gouwebos, Bentwoud, alsook tips voor natuur en recreatie elders. Onze bronnen zijn velerlei, van eigen beleving tot publicaties in tijdschriften, kranten (AD) en digitale nieuwsbrieven. Kom eens kijken naar onze gebieden en maak onze excursies mee. Samenstelling: Hans van Dam. Verzending, reacties of afmelden: janny@countrygazette.nl

Leestijd: 40 minuten/ 4840 woorden/ 6 printpagina's. Tip: print het HPJ uit en lees het op een passend moment. Er staan tips in die het onthouden waard zijn. Digitale woorden vervliegen, woorden op papier zijn duurzaam. Lees duurzaam en plant meer bomen. Deel dit HPJ met collega's en vrienden.

Het is feest in mijn achtertuin. Wat is er aan de hand? Een groep van zeven huismussen (wellicht een uitgevlogen nest met jongen) verblijven er de hele dag. Het begon met het lokken door broodkruid. In mijn rommelige achtertuin hebben ze meer ontdekt, namelijk een mierennest en met het warme weer hebben ze het vooral gemunt op de uitvliegende mieren, een vette hap voor deze groep mussen. Wat mooi is, ik mag het meebelevan. Als ik me, na het natuurwerk, neervlij in mijn tuinstoel ben ik hun deelgenoot en gaat het feest gewoon door. De mieren zijn onrustig door het mussengedrag en krioelen massaal tussen de stoepplantjes die zich tussen de kieren van mijn ¼ betegelde achtertuin. Ik kan er uren van genieten! En de mieren, die geven geen overlast en kunnen zich verschuilen onder de getolereerde straatschoffies, waaronder een 2 meter hoge stalkaars, teunisbloemen, mottenkruid, knoopkruid, blaassilene en bloedzuring.

Heeft muurleeuwenbek een geheime kracht? In het vroege voorjaar heb ik drie potten geplant met violen. In een van die potten had zich muurleeuwenbek gevestigd. Waar de violen weelderig bleven groeien, stagneerde de groei in de derde pot. Violen en muurleeuwenbek gaan dus niet samen. Langs een stuk trottoir nabij ons huis laat ik de randen begroeien met stoepplantjes, zoals schijnpapaver, brunel, akelei, maarts viooltje en muurleeuwenbek. Vorig jaar probeerde ook heermoes hier een plek te veroveren, met succes, maar ongewenst. Dit voorjaar nam muurleeuwenbek een dominerende rol in. Blijkbaar ten koste van heermoes. Heeft muurleeuwenbek een geheime kracht die groei van heermoes kan onderdrukken? Wie weet het?

Op zoek naar eetbare planten en kruiden in Boskoop, IVN excursie op zaterdag 9 juli. Start om 10.00 uur bij de kinderboerderij Contactweide, Snijdelwijklaan 6. Veel planten in de natuur zijn eetbaar, van de brandnetel kan je heerlijke gerechten maken, de paardenbloem is supergezond, viooltjes smaken goed op de boterham. Zo is er veel meer, we gaan ze zoeken in het Zwarte Padgebied en Snijdelwijk. De gids wijst de plant aan, tijdens deze interactieve wandeling krijgen deelnemers lijsten en lezen de toepassing voor. De excursie duurt 2 uur, is gratis, aanmelden gewenst: janny@countrygazette.nl

Wat is er meer te beleven in de regio? Kijk ook op de websites van IVN, VVV, PRéT, Groei & Bloei. Voor lezers van het HPJ buiten onze regio, ook bij u zijn natuur/ recreatie organisaties actief en vind je een keur van activiteiten. Geniet ervan zolang dat kan, want als het aan BBB en JA21 ligt moeten die lastige natuurgebieden met de helft ingekrompen worden.... Natuur én Boeren moeten beiden geholpen worden.

Groei & Bloei Boskoop houdt op zaterdagmiddag 2 juli haar jaarlijkse tuinfietstocht langs de mooiste tuinen in de regio. De route is ongeveer 18 km en er is onderweg een stop met koffie en cake. Zie voor verdere info en aanmelding de website van Groei & Bloei Boskoop: boskoop.groei.nl/agenda.

Vroege wandeling door het Rietveld. De kans is groot dat deze op zondag 26 juni is volgeboekt. Als dat zo is komt er een nieuwe kans op zondag 3 juli (informeer bij Dick Warmerdam om teleurstelling te voorkomen). Start: 06.00 uur op parkeerterrein van Café Klein Giethoorn. Op de vroege ochtend is het vooral genieten van vogels die al vroeg actief zijn. Na de wandeling staat om 08.00 uur een ontbijt klaar, kosten € 15,-
Aanmelden: dickw@xs4all.nl of 06 17718203. Beleef het mooiste stuk polderland waar de tijd stil staat.

Vaarkaat voor het Rietveld. Op deze vaarkaat worden 25 historische plekken en bezienswaardigheden beschreven langs de Rietveldse vaart, een historische plek waar nog woningen zijn die enkel per boot bereikbaar zijn, waar vind je dat nog? Juist, in het Groene Hart. De papieren vaarkaat is beschikbaar bij alle recreatieaanbieders met boten in en rond het Rietveld, zoals Klein Giethoorn, Lena's Hoeve en Theetuin 't Woutje. Een digitale versie (en meer info) is te vinden op www.vaardorphetrietveld.nl Het idee voor een vaarkaat is voortgekomen uit een overleg met recreatie aanbieders op initiatief van PRéT (Platform voor Recreatie en Toerisme). Omdat dit gebied rijk is aan natuur zijn ook IVN Alphen en Vrienden van het Heempad deelgenoot van dit platform en delen mee in de publiciteit voor hun activiteiten.

Streekverhalen en anekdotes bij Theetuin 't Woutje in Hazerswoude-Dorp.

In de maanden juli en augustus is op woensdagmiddag de gelegenheid voor het luisteren naar streekverhalen en anekdotes, vertelt door Annie Boer. Zij neemt het publiek mee in het verleden van het Hazerswoudse Rietveld. Dit onder het genot van een drankje en een lekkernij. Het programma duurt ongeveer 75 minuten en de kosten zijn € 9,95 p.p. Reserveren verplicht, de wandeling gaat door bij minimaal zes deelnemers. Verhalen uit een bijzonder gebied, reserveren: 06 15486182 of 0172 589746 of an.en-jan@casema.nl

Historische vaartochten in het kader van Boskoop800. Heel veel activiteiten in Boskoop, krijgen dit jaar een extra tintje, want Boskoop viert feest, Boskoop is 800 jaar Boskoop. Het VVV Boskoop doet daar aan mee met een maandelijkse vaartocht met als thema Historisch Boskoop. Die wordt gehouden op elke 1^e zaterdag. Vanwege de extra grote belangstelling is er een extra vaartocht op zaterdag 16 juli, vertrekpunt Overslag 12b om 14.00 uur. De vaartocht duurt ongeveer 2 uur, met koffiepauze onderweg, kosten €12,50 p.p. Aanmelden: info@vvvboskoop.nl of 0172-214644, met vermelding naam, mobiel nummer en aantal personen. Lukt het deze keer niet, volgende vaartochten zijn er op zaterdag 6 augustus en zaterdag 3 september.

Imkerijdag Boskoop, zondag 10 juli op terrein Natuurtuin de Veenmol, Zwarte Pad Boskoop.

Na twee jaar van onderbreking eindelijk weer terug, de jaarlijkse imkerijdag. Eigenlijk weekend, op zaterdag zijn er besloten activiteiten, zoals een cursus voor imkers. **Op zondag tussen 10.00 en 16.00 uur** kan het publiek kennismaken met alle bijzonderheden rond de imkerij, honing proeven, streekhoning kopen enz. Er zijn stands aanwezig, waaronder het IVN, waar Corry Dierdorp e.a. klaar staan om u in te schrijven als lid van het IVN, die natuureducatie geeft aan jong en oud. Was je allang van plan om het werk van o.a. Vrienden van het Heempad te ondersteunen, hier de kans om dat persoonlijk te doen, verder kennis te maken met wat IVN doet voor jongeren (jeugdgroepen) en alles over de vele excursies. Helaas kunnen wij dit jaar geen wandelingen Heempad e.o. koppelen aan dit evenement, het is onze eerste vakantiedag.

Noteer alvast: **Zaterdag 27 augustus: De Interactieve Natuurapotheek.** Start om 10.00 uur bij de Contactweide, Snijdelwijklaan 6 Boskoop. Veel planten hebben helende eigenschappen, het zijn de gewoonste soorten die overal groeien, in bermen, tuinen, langs straten en wegen. Wij gaan ze zoeken in het Zwarte pad gebied. De gids wijst de plant aan, deelnemers met een lijst noemen de bijzondere eigenschappen. De wandeling is gratis, duurt ongeveer 2 uur. Aanmelden (doe het alvast): janny@countrygazette.nl.

Hoe voedt de koolmees zijn kinderen op? Ik kan het uit eigen ervaring melden en ben mede schuldig. In mijn voortuin, naast de voordeur hangt een nestkast met ingang op het noorden en uitzicht op mijn 50 jaar oude parkje. Door ecologisch beheer is het insectenleven hier nog zoals het hoort te zijn en dat wisten de koolmees ouders al toen ze voor deze woning kozen. Op 2 meter afstand van het nest staat een paal met een pindakaaspot. Die pot is geliefd, zowel bij mezen, maar ook bij een grote bonte specht. Ik moet ze 3 tot 4 x per seizoen vervangen en dat doe ik met liefde. Ik ben geen nestkastglurder, laat het stel met rust, hoeft niet te weten hoeveel eitjes er zijn. Als de jongen uitkomen dat merk ik vanzelf, want vanaf mijn laptop zie ik de ouders af en aanvliegen met rupsen die er nog volop zitten in mijn 50 jaar oude 'tiny forest' rond de speeltuin. Daarbij duiken de ouders ook af en toe in de pindakaaspot om hun kinderen wat extra lekkers te geven. Voor zover ik kan zien zorgen deze verstandige ouders voor een goede voedselbalans. Anders werd het toen de jongen uitvlogen. Met zes, zeven of meer koolmezen was de pindakaaspot het hoogtepunt in hun jonge leven. Om de beurt wachtend in naast groeiende coniferen was het de hele dag een drukte van belang, tot de pot leeg was. Nu, eind juni, komt er af en toe nog eentje kijken, tevergeefs, nieuwe pindakaas komt weer in november. Ook de specht zag ik nog een keer, nee schuddend met zijn kop vertrok hij weer, tot volgend jaar.

Rond ons huis is het een feest van leven, mieren, spinnen, vliegen, vlinders, pissebedden en wormen in de biobak. Het nachtleven met dwergvleermuizen (nest is de spouwgaten), motten en nachtuilen, eten en gegeten worden. Slakken houden na regen een orgie. Een egel pakt die nacht zijn kans. Kikkers en padden zijn er volop, dankzij takkenrillen waaronder ze zich verschuilen en een waterpartij voor afzetting van hun eitjes. De heggenmus vindt zijn plek in de klimophaag. De merel zingt in de hoogste top. De winterkoning heeft een geheime nestplek in mijn achtertuin. Het grootste geluk is de terugkeer van de huismussen. Over een paar weken komen de dagvlinders de buddleya's bezoeken. Als de lijsterbessen rijp zijn is er een alcoholparty van groepen spreuwen. Als in de herfst hulstbessen rijp zijn strijkt een groep koperwieken neer voor hun jaarlijks eetbezoek. Het is dan ook tijd voor de laatste vlinders, de atalanta's die massaal de nectar van de klimopbloemen komen drinken, ook smulpartijen voor bijen en wespen die van deze zoetheid houden. Voor ons geen wekelijkse raamzeem activiteiten, geen kat die de vogels wegjaagt, geen hond die we uit moeten laten en waarvoor we 'blaftaks' betalen. Over biodiversiteit rond ons huis hebben we niet te klagen. Willen we meer, dan is er het Gouwebos op loopafstand en voor het Bentwoud pakken we de fiets. Al biedt men mij een miljoen, ons huis is onbetaalbaar en niet te koop, wij leven in een biotoop en zijn er zelf onderdeel van.

Deze zelfbeleving bevat een boodschap. Het gaat slecht met de natuur. De strijd tussen boer en natuur kan voor beiden in het nadeel uitpakken. We moeten natuurinclusief gaan bouwen. Steden en dorpskernen moeten vergroenen, niet met planten in pot maar tegels en beton eruit. We moeten ons instellen op een natuurinclusief leven, zoals boven omschreven. Heb je een tuin dan ben je een geluksvogel, je hebt de kans om de natuur naar je toe te halen. Netjes is uit, gedoog straatplantjes tussen straatstenen, minder plek voor een geharkte tuin, breng variatie, zorg voor minstens tien maanden bloeiende planten, van sneeuwkllokje en krokus tot herfstaster en bloeiende klimop, met bessen de hele winter door. Maak composthopen en takkenrillen, in plaats van hout versnipperen of afvoeren van tuinafval in de groene container. Denk groen, stem groen, leef groen, bouw groen, want alleen groen kan de aarde redden. Minderen moet, maar dan op de juiste manier. Mijn boodschap aan de politiek, pak niet alleen boeren, maar zoek evenwicht, geen nieuwe wegen, minder vliegverkeer, verre vakanties ontmoedigen (Schiphol is al 'goed' bezig). Steun innovatie en geef vooral de jeugd een stem want als we met 'in weelde leven' doorgaan is er niets meer over voor onze (klein)kinderen.

Bloei explosie verwacht op het Heempad. Wandelen op het heempad is een genot. Momenteel geurt de moerasspirea als natuurlijk parfum. De poelruit staat in volle bloei, het zeldzame bont kroonkruid breidt zich uit. Geoord helmkruid is door hommels en bijen ontdekt. Zevenblad laat met bloemen haar mooie kant zien. Binnenkort volgt een bloemrijke voorstelling van grote wederik, wilgenroosje, koninginnenkruid, kattenstaart, cichorei, heemst, guldenroede en tientallen meer. We hadden al een bijzonder mooi voorjaar achter de rug met een prachtig uitbreidend stinsenmilieu. De gouden kronen van moeraswolfsmelk, wat waren ze mooi. Kievitsbloemen, zomerklokjes, vogelmelk, daslook, speenkruid, het heeft plaatsgemaakt voor de vele zomerbloemen. Ondergronds groeien bolplanten door, zij zijn er weer in de lente van 2023. Circulair groen.

Blaasjeskruid vangt waterluis en verbetert waterkwaliteit. Langs het Zwarte pad steken de eerste gele bloemen boven de waterspiegel uit. Onder worden waterluizen verslonden en treedt de waterzuivering in werking. Het groot blaasjeskruid is uit sloten gered die gedempt werden voor aanleg van wijk Waterrijk.

Woonpartners Midden Holland zet zich in voor gierzwaluwen. Bij recente oplevering van 68 woningen aan de Buizerdhoek, woonwijk Zuidplas, zijn in de geïsoleerde daken 24 nestruimten voor gierzwaluwen gemaakt. Bij de Havikhoek en Floriserf komen 16 tijdelijke voorzieningen voor vleermuizen. Tijdens het opknappen van 116 woningen aan de Wingerd plaatste de wooncorporatie veertig nestkasten voor de gierzwaluw en in dezelfde omgeving werden 48 vleermuiskasten opgehangen. Bij groot onderhoud en nieuwbouwprojecten in Gouda, Waddinxveen en Zuidplas maakt de Flora- en Faunawet deel uit van de protocollen van natuurinclusief bouwen, aldus een woordvoerder van Woonpartners. Bij al die activiteiten laat men zich ondersteunen door een ecologisch adviesbureau. Een ontwikkeling die navolging verdient.

Koopse Glorie zet ‘wildernis’ om in natuurinclusief wonen. Even terug in de geschiedenis, we hadden in Boskoop de lagere, middelbare en hogere tuinbouwschool. Het middelbaar en hoger onderwijs vond plaats in een gebouw op groot terrein aan de Azalealaan. In die tijd (tot jaren '90) was er een grote sortimentstuin op het terrein met veel grote en bijzondere bomen. Ik heb de sortimentslijst nog in mijn bezit en koester het document. Ik heb de verhuizingen van nabij meegemaakt (was er 3 jaar werkzaam), de hogere tuinbouwschool ging naar Velp, de middelbare naar Gouda en mijn baan ging verder op het AOC, ook wel tuinbouwschool genoemd, later Wellant College en tegenwoordig Yuverta. De tijdelijke bestemming (1993) zou een asielzoekerscentrum worden. Dat ging niet door en het werd bouwbestemming. Hoe de procedures precies verliepen zal ik u besparen, weet er ook het fijne niet van. Kortom, er gebeurde niets. Jarenlang werd het oude schoolgebouw (al vanaf begin een bouwval) bewoond en bewaakt door antikraak, hek gesloten, grote hond als extra beveiliging. Op afspraak kon je er soms komen, de vochtige gebouwen werden tijdelijk gebruikt voor consumptiecultuur van oesterzwammen. Bijna 30 jaar groeiden de bomen zonder onderhoud, leefde de natuur er zonder beperking. Bomen in de kas opgegroeid groeiden door de glazen daken heen. Het was een paradijs voor ringslangen, vleermuizen, vogels en kleine zoogdieren. De natuur heerste, maar VolkerWessels Vastgoed, de eigenaar, had andere plannen. Ga er als bedrijf maar eens aan staan om hier te gaan bouwen en tevens de natuur te ontzien. Er zijn bijeenkomsten geweest, plannen gepresenteerd om bomen te sparen en delen natuur te behouden. Maar er komt een tijd – zeker nu in woningnood – dat plannen een vorm krijgen. Via een nieuwsbrief *Update en Voortgang Koopse Glorie* worden belangstellenden op de hoogte gehouden. Ik ben er een van. Elk weldenkend mens kan zien dat bouwrijp maken en natuur behouden in dit geval niet kon samengaan. Bovendien had de natuur al drie decennia geprofiteerd van een ongebreidelde vrijheid.

Ecoloog ondersteunt transformatie van natuur naar nieuwbouwontwikkeling. Vanaf het begin is het uitgangspunt geweest om flora en fauna een belangrijke plek in het plan te geven: de natuur als drager van de wijk. De grote bomenkap is voor het broedseizoen afgerond, nestkasten zijn in de omgeving geplaatst. Een vleermuisbunker als winterverblijf, een broeiplaats voor ringslangen en aan het achtereind zal bomenopstand tijdelijk blijven staan. Een zomerverblijf voor vleermuizen komt als een soort overkapping op een speeleiland. Deze kan ook door toekomstige bewoners van Koopse Glorie gebruikt worden. Een vleermuisscherm is bedoeld om foeragerende vleermuizen te begeleiden naar een elders gelegen verblijfplaats. Het is een tijdelijk alternatief op een bomenrij die gaat komen als de voorbelasting en aanleggen van beschoeiing is gerealiseerd. De woningen en het openbaar gebied worden duurzaam en groen uitgevoerd en energiezuinig op de toekomst afgestemd. De kosten voor aanleg van (tijdelijke) voorzieningen bedragen al ruim € 125.000, waarin de kosten voor ecologen, plannenmakers, handhavers, herplantplicht, niet zijn meegenomen. Evenmin de inzet van gemeente en provincie. Een goede intentie zoals natuurinclusieve bouw in de toekomst zal moeten gaan.

Creatief met Japanse Duizendknoop. Maak van een gehate plant een geliefd product. Onder dit motto ging een team van studenten aan het werk en wonnen daarmee de Circulair Challenge 2022 van Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard. Zij maakten van Japanse Duizendknoop een decoratieve wand en ontwierpen bij die sfeer passende meubels. De studenten Marit, Veerle, Sebastiaan en Franzisca ontwierpen een concept voor modulaire wandpanelen en kregen daarvoor een praktische prijs. Ze kunnen drie maanden gebruikmaken van alle faciliteiten van Blue City, een voorbeeldstad voor een circulaire economie, om hun ontwerp met vervolgstappen in de praktijk te brengen. Naast recepten voor de eetbaarheid van jonge loten is er nu dus een toepassing om met de volwassen houtachtige stengels een kunstzinnig product te maken. Zo komt er toch nog een goede kant aan de moeilijk te bestrijden plant naar voren. Innovatie voor een betere toekomst.

Vakantie is ... naar een ver land gaan om van de natuur te genieten terwijl je de natuur in eigen regio niet kent. Probeer eens een ontdekkingsreis in eigen omgeving en ontdek hoeveel er te beleven is.

Wees zuinig op de natuur, de natuur is je beste buur. De natuur het is een wonder, de mens kan niet zonder.

Herenboeren Groene Hart Leimuider. Het gaat goed met dit initiatief, volgens voorzitter Lian Tan, in een gesprek met Nico Romijn, in het maandelijks programma Natuurlijk Alphen van Studio Alphen. Op 1 juli 2021 kreeg met de sleutel, het startschot voor het project dat in alle voortvarendheid van start is gegaan. Gestart op een landschap wat eerst een onrendabele weide was. Er is een boer die het beheer voert, er zijn 200 leden die een bijdrage leveren om het gebied in stand te houden. Daarvoor terug krijgt met goederen die van het land komen. Er zijn delen van het land gefreesd, ondiep om het bodemleven niet te verstoren. Hagen zijn en worden geplant. Er zijn fruitbomen geplant, appels, peren en kersen, evenals klein fruit, bramen, frambozen en bessen. Deelnemers aan het project krijgen de opbrengst in de vorm van voedselpakketten. De oogst is nog wisselend, afhankelijk van de hoeveelheid regen. Alleen jonge planten worden besproeid, de natuur moet het vooral zelf doen. Het grondwater wordt gereguleerd door het Hoogheemraadschap. Loslopende kippen gaan overmatige insecten te lijf. Er is een tunnelkas, met folie tegen winterse kou en zonder verwarming, de zon moet het doen. Een bijenhotel zorgt dat er genoeg bestuivers zijn. Kortom, een landschap waar in samenwerking wat mee gebeurt op een biologische manier. Een voorbeeld hoe we in de toekomst met ons voedsel en de bedrijfsvoering moeten omgaan. Er is inmiddels een wachtlijst van deelnemers. Lian Tan vertelde dat er plannen zijn voor meer Herenboeren in het Groene Hart, mogelijk in Bodegraven, Waddinxveen en rond Leiden. Zoek op het woord Herenboeren en je kunt meer over deze Coöperatieve levensvorm vinden. Meer ruimte, het komt er aan!

Natuurlijk Alphen is het natuurprogramma van Studio Alphen, te beluisteren op elke 3^e maandag van 20.00 tot 21.00 uur. Met tips en gesprekken over natuur en klimaat uit de regio. Ook aandacht voor IVN activiteiten. Andere natuurprogramma's via de radio: **Rijnmond, Chris Natuurlijk** op zaterdag van 08.00-09.00 uur en de 'moeder' van alle natuurprogramma's: **Vroege Vogels**, elke zondag van 07.00-10.00 uur, **NPO Radio 1**.

Radio maken is onze andere hobby, in Greenheart Country gaan muziek en natuur samen.

Songs worden op trefwoord geselecteerd, in een reeks zomerse programma's zijn Flowers (3x), Sun en Summer (4x) de gekozen thema's. Voorbeelden van songs o.a. Wildflowers, Wild Flower Girl, Flower Lady enz. En bij het thema summer, als voorbeeld: Summer of Roses, In the Summertime, Summerfly en Summer of my dreams.. Ons programma (gemaakt in onze huisstudio) is te beluisteren in de regio Alphen aan den Rijn, Krimpenerwaard, Oosterhout NB en via de internetzender Crossroads Country Radio. Wij distantiëren ons van het imago hoeden, linedance en glitterpakjes, wij kiezen voor de muzikale beleving en die is mooier dan men denkt. Er zit veel schoonheid in de muziek, met top instrumentalisten en vaak mooie teksten. Kijk eens op onze website: www.countrygazette.nl (onze vorige uitdaging CG magazine van 1973-2008) hier vindt je alle informatie. Nu weet je ook hoe wij ons vermaken als het regent en er geen natuurwerk is.

Wat doen Vrienden van het Heempad? Als werkgroep zijn we aangesloten bij IVN Alphen aan den Rijn. Velen zien ons vaak op het Heempad riet knippen en haagwinde verwijderen. En men kent ons van de IVN excursies. Maar er is veel meer, we overleggen met groenbeheer en de uitvoerders ervan wat de beste manier van maaien is. We verzamelen zaden, kweken plantjes op en voegen die toe om de biodiversiteit te verhogen. We haken in op activiteiten van anderen zoals VVV, PReT, laten ons zien op Open Kwekerijdag, Groen en creatief op de Proeftuin van Holland. Volgen bouwprojecten en trekken aan de bel als groen slechts sluitpost is. We denken mee en gaan discussie niet uit de weg (soms met andere pet) als het gaat om planologische zaken zoals bij het Coalitieakkoord (gemeente Alphen). Geven adviezen (en denken mee) in Buitengewoon Buitengebied, hebben een vinger in het Bomenbeleid (als lid van het Bomenpanel). We hebben een mening over bouwen in de Gnephoek en elders (maar zijn niet tegen bouwen). We onderhouden contacten met Archeon, Bijenlandschap en Avifauna. We hebben onze mening over de verlengde Bentwoudlaan en adviseren de beste route voor Beter Bereikbaar Gouwe. We gaan discussie met de provincie over Ontwerp PIP N207 zuid niet uit de weg. We bieden plek aan stagiaires van de Natuurgidsenopleiding (NGO) van het IVN. We stemmen af met activiteiten van Tuinpad Rijnveld, bezoeken Juuls Landje, hebben kennisgemaakt met het initiatief Herenboeren, hebben contacten met de Imkersvereniging Groene Hart. Begeleiden groepen die het Heempad bezoeken, zoals KNNV en de Ontwerp Academie. Hebben een mening over 'blaftaks' afschaffen (of niet). Met andere IVN ners meedenken in het beleidsplan groen, met als hoofddoel anders en minder maaien. Ons belangrijkste doel, meer biodiversiteit, zorg voor het klimaat en afwending van een klimaatramp en toekomst voor een leefbare wereld. Onze werkmiddagen zijn gezellig en er is tijd voor passanten.

Boeren en Natuur kunnen samen. Uiteraard heb ik ook een mening over boeren en natuur (nu met eigen pet op). We zijn op het verkeerde pad als boeren en natuur vijandig tegenover elkaar staan. Boeren en natuur kunnen samen, met een ander Europees subsidie systeem (waar vooral megabedrijven van profiteren). Juist biologische boeren moeten ondersteund worden, we hebben elkaar nodig, ook nabij natuurgebieden. Daarbij is het van belang dat ze met steun en innovatie een minimum aan uitstoot leveren. Schuldig is uiteindelijk het systeem (de politiek) die agrarische bedrijven vanaf de 2^e wereldoorlog stimuleerden tot een opgefokt systeem van presteren, produceren en exporteren. Met een verdienmodel waarvan het moeilijk is om gas terug te nemen. Met opgelegde regels die (door boeren) soms te omzeilen zijn. Hoofddoel moet zijn, biologische landbouw stimuleren, export beperken (toename eigen verbruik). Andere teelten stimuleren op meer vernatte grond. Weilanden waar minder koeien lopen en meer ruimte is voor weidevogels en bloemen, met toenemende insecten. Daar is samenwerking voor nodig, een teloorgang van 50 jaar moet in korte tijd ingelopen worden. De boer is niet alleen de schuld en ik begrijp hun actie, maar realiseer me hoe vervuilend die stoet tractoren is op weg naar Den Haag of Stroe op de Veluwe. Mijn boerenhart zegt dat het anders moet en kan. Veel boeren zien het probleem en zijn van goede wil, richt de aandacht (en steun) op meer kleinschaligheid. Wat doen we met het boerenland dat vrij komt? (zonnevelden, mega opslag dozen, woningbouw en wegen?). We moeten een middenweg vinden tussen het boerenbedrijf en de natuur en vooral de huidige polders en natuur behouden.

EU-plannen voor natuurherstel en minder pesticiden roept weerstand op. Geen goed moment midden in een voedselcrisis, vindt de EVP fractie, de grootste partij in het Europees Parlement. De plannen, deel uitmakend van de Green Deal, de Europese inzet in de strijd tegen klimaatverandering, voorzien in wettelijk verplichte doelen voor natuurherstel in de ecosystemen, bijvoorbeeld door boomaanplant, groenere steden en infrastructuur. Landbouw, bosbouw en visserij worden geen slachtoffer, zoals de EVP beweert, maar gaan ervan profiteren, aldus de commissie. Boeren worden de eerste vijf jaar schadeloos gesteld voor alle kosten die met de invoering van de nieuwe regels gepaard gaan. Voor herstel van de biodiversiteit is tot 2030 rond 100 miljard beschikbaar. Samen met transitie van de buitenruimte, innovatie en andere bedrijfsvoering liggen hier kansen om landbouw en natuur dichterbij elkaar te brengen. In plaats van protesteren beginnen met aanpakken. Wat ook helpt is dat bestrijdingsmiddelen uit de schappen van de tuint centra gaan en we vooral biologische producten gaan kopen die in Europa of eigen land zijn gekweekt. Samen voor een betere wereld (Bron: AD).

Ik sprong een gat in de lucht van het recente nieuws dat Schiphol moet krimpen en dat Vliegveld Lelystad wordt uitgesteld. Een oplossing hebben wij zelf in de hand door andere vakantiebestemmingen te kiezen. Als openbaar vervoer goedkoper wordt (of gratis zoals in Luxemburg) dan scheelt dat verkeersstromen en kunnen nieuwe wegen en verbredingen (ten koste van veel bomen) uitblijven. Het geld dat men uitspaart kan gestoken worden in een nieuw nationaal OV systeem. De banen die in Schiphol vrijkomen kunnen snel elders tekorten oplossen. Dat geldt ook voor de krimp in de landbouw en industrie (omscholing). Bijdragen van de industrie met die rokende pijpen, maak daar dringend werk van schonere uitstoot met gebruik van schone energie. De kolencentrales roken weer op volle sterkte, naast (oververhitte) landbouw en industrie is oorlog de grootste vervuiler en kan tevens een teloorgang van de aarde (en ons leven) versnellen. Veel zeldzame grondstoffen worden door bewapening gebruikt en gaan verloren. Een oplossing is vrede, maar dat lijkt nog ver weg. *Lees het boek van Jan Rotmans "Omarm de Chaos", de wereld in transitie maar het is nog niet te laat.*

Eerbetoon aan Sir David Attenborough. De Verenigde Naties hebben de 95 jarige bioloog onderscheiden als **Voorvechter van de Leefbare Aarde.** De regisseur en producent kreeg de onderscheiding vanwege de vele films, series en documentaires die hij met zijn team maakte over de natuur, de klimaatverandering en de gevolgen daarvan. Volgens Inger Andersen, baas van het VN-Klimaatprogramma, heeft de bioloog een belangrijke stap gezet in de bewustwording van de natuur en het leven waar we nu op afstevenden. Dit met de mooiste beelden, zijn kenmerkende stem en verhalende presentatie. Veel filmers treden in zijn voetsporen en natuurseries zijn inmiddels de best bekeken programma's op TV. Attenborough, al jaren ook mijn held, wel verdient! Vakantietip: Lees ook zijn boek "*Een leven op onze planeet*", een krachtige getuigenis over de impact van de mens op de natuur en een hoopvolle boodschap voor toekomstige generaties". Met als wijs advies van Attenborough zelf "De natuur heeft altijd voor ons gezorgd. Nu is het de hoogste tijd dat wij voor de natuur gaan zorgen". Wij wensen iedereen een fijne vakantietijd en zijn er eind augustus met weer een nieuw HPJ.

Samenstelling: Hans van Dam. Verzending: Janny van Dam. Reacties: janny@countrygazette.nl